EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 23.5.2022
COM(2022) 609 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Kreikan vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Kreikan vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

{SWD(2022) 609 final} - {SWD(2022) 640 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Kreikan vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Kreikan vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[2] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241[3], jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjotaan rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen eli kyse on unionin rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Tukivälineellä edistetään talouden elpymistä ja erityisesti vihreää ja digitaalista siirtymää tukevien kestävien ja kasvua lisäävien uudistusten ja investointien toteuttamista sekä vahvistetaan jäsenvaltioiden talouksien palautumiskykyä ja potentiaalista kasvua. Se auttaa myös vahvistamaan julkisen talouden kestävyyttä ja vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen mukainen enimmäisrahoitusosuus jäsenvaltiota kohti [päivitettiin XX päivänä kesäkuuta 2022] asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

---

1 EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

2 EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

(2) Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 vuotuisen selvityksen kestävästä kasvusta. Hyväksyminen käynnisti vuoden 2022 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Selvityksessä otettiin asianmukaisesti huomioon Portossa toukokuussa 2021 pidetyssä sosiaalialan huippukokouksessa vahvistettu yhteinen sitoumus jatkaa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25 päivänä maaliskuuta 2022 painopisteet vuoden 2022 kestävän kasvun selvitystä varten. Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 asetuksen (EU) N:o 1176/2011[4] perusteella myös varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Kreikka kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi lisäksi euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen neuvoston suositukseksi sekä ehdotuksen vuoden 2022 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi edellisen 5 päivänä huhtikuuta 2022 ja jälkimmäisen 14 päivänä maaliskuuta 2022.

(3) Geopoliittinen ja taloudellinen tilanne on muuttunut merkittävästi Venäjän hyökättyä Ukrainaan maailmanlaajuisen pandemian jälkimainingeissa. Hyökkäyksen vaikutus jäsenvaltioiden talouksiin on näkynyt esimerkiksi energian ja elintarvikkeiden hintojen nousuna ja kasvunäkymien heikentymisenä. Energian hintojen nousu vaikuttaa erityisesti kaikkein haavoittuvimpiin kotitalouksiin, jotka ovat energiaköyhiä tai vaarassa joutua energiaköyhyyteen. EU:hun on myös virrannut ennennäkemätön määrä Ukrainasta pakenevia. Tilapäistä suojelua koskeva direktiivi otettiin tässä tilanteessa 4 päivänä maaliskuuta 2022 ensimmäistä kertaa käyttöön[5]. Ukrainasta pakeneville myönnetään direktiivin perusteella oikeus oleskella laillisesti EU:ssa sekä oikeus hakeutua koulutukseen, työmarkkinoille ja terveydenhuoltoon, saada asunto ja käyttää sosiaalipalveluita.

(4) Koska taloudellinen ja geopoliittinen tilanne on muuttumassa nopeasti, vuonna 2022 aloitetaan uudelleen talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon kuuluva laaja talous- ja työllisyyspolitiikan koordinointi, ja ohjausjaksoa kehitetään elpymis- ja palautumistukivälineen toteuttamisvaatimusten mukaisesti siten kuin vuotta 2022 koskevassa vuotuisessa selvityksessä kestävästä kasvusta selostetaan. Hyväksyttyjen elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano on olennaisen tärkeää eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat kohdistuvat kaikkiin tai merkittävään osaan vuosien 2019 ja 2020 ohjausjaksoilla annetuista maakohtaisista suosituksista. Vuosien 2019 ja 2020 maakohtaiset suositukset ovat yhtä lailla tärkeitä, kun elpymis- ja palautumissuunnitelmia tarkistetaan, päivitetään tai muutetaan asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti, niiden maakohtaisten suositusten lisäksi, joita on mahdollisesti annettu muokatun suunnitelman toimittamispäivään mennessä.

---

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

5 Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

(5) Yleinen poikkeuslauseke on ollut aktivoituna maaliskuusta 2020[6]. Komissio katsoi 3 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan tiedonannossa[7], että päätös yleisen poikkeuslausekkeen deaktivoinnista tai sen soveltamisen jatkamisesta olisi tehtävä laatimalla talouden tilasta kokonaisarvio, jossa keskeisenä määrällisenä kriteerinä on talouden toimeliaisuuden taso EU:ssa tai euroalueella verrattuna kriisiä edeltäneeseen (vuoden 2019 lopun) tasoon. Talousnäkymien lisääntynyt epävarmuus ja suuret heikkenemisriskit sodan jatkuessa Euroopassa, ennennäkemätön energian hintojen nousu ja jatkuvat toimitusketjujen häiriöt edellyttävät vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen soveltamista jatkamista vuonna 2023.

(6) Vuoden 2021 lähentymisohjelmasta 18 päivänä kesäkuuta 2021 annetun neuvoston lausunnon mukaisesti finanssipolitiikan viritystä mitataan tällä hetkellä parhaiten muutoksella perusmenoissa (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä), joissa ei ole mukana covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä mutta joissa ovat mukana elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, (avustuksilla) ja muilla EU:n varoilla rahoitettavat menot, suhteessa keskipitkän aikavälin potentiaaliseen kasvuun.[8] Sen arvioimiseksi, onko kansallinen finanssipolitiikka maltillista ja voidaanko sen koostumuksella edistää kestävää elpymistä, joka on sopusoinnussa vihreän ja digitaalisen siirtymän kanssa, huomiota kiinnitetään finanssipolitiikan kokonaisviritystä laajemmin myös kansallisesti rahoitettujen[9] juoksevien perusmenojen (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä ja covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) ja investointien kehitykseen.

(7) Komissio hyväksyi 2 päivänä maaliskuuta 2022 tiedonannon, jossa annetaan laajaa finanssipoliittista ohjausta vuodeksi 2023 ja jolla pyritään tukemaan jäsenvaltioiden vakaus- ja lähentymisohjelmien valmistelua ja siten vahvistamaan politiikan koordinointia.[10] Komission mielestä vaikuttaa asianmukaiselta, että vuonna 2023 siirrytään talven 2022 talousennusteen makrotalouden näkymien perusteella kasvua tukevasta vuosien 2020–2022 finanssipolitiikan kokonaisvirityksestä pitkälti neutraaliin finanssipolitiikan kokonaisvirityksen, mutta samalla on oltava valmiina reagoimaan muuttuvaan taloustilanteeseen. Komissio ilmoitti, että vuotta 2023 koskevia finanssipoliittisia suosituksia olisi edelleen eriytettävä jäsenvaltiokohtaisesti, ja niissä olisi otettava huomioon mahdolliset maiden väliset heijastusvaikutukset. Komissio kehotti jäsenvaltioita ottamaan tämän ohjauksen huomioon vakaus- ja lähentymisohjelmissaan. Komissio sitoutui seuraamaan tiiviisti talouden kehitystä ja mukauttamaan ohjaustaan tarvittaessa ja viimeistään talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevätpaketissa, jonka se esittää toukokuun 2022 lopussa.

---

6 Komission tiedonanto neuvostolle vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen aktivoimisesta, Bryssel, 20.3.2020 (COM(2020) 123 final).

7 Komission tiedonanto neuvostolle ”Vuosi covid-19-pandemian alkamisesta – finanssipoliittiset toimet”, Bryssel 3.3.2021 (COM(2021) 105 final).

8 Tässä suosituksessa esitetyt finanssipolitiikan viritystä ja sen osatekijöitä koskevat arviot ovat komission arvioita, jotka perustuvat komission kevään 2022 talousennusteen perustana oleviin oletuksiin. Komission arviot keskipitkän aikavälin potentiaalisesta kasvusta eivät sisällä myönteisiä vaikutuksia elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvista uudistuksista, jotka voivat vauhdittaa potentiaalista kasvua.

9 Joita ei rahoiteta elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla EU:n varoilla.

10 Komission tiedonanto neuvostolle ”Finanssipoliittinen ohjaus vuodeksi 2023”, Bryssel 2.3.2022 (COM(2022) 85 final).

(8) Vuotta 2023 koskevissa finanssipoliittisissa suosituksissa otetaan 2 päivänä maaliskuuta 2022 hyväksytyn finanssipoliittisen ohjauksen perusteella huomioon heikentyneet talousnäkymät, lisääntynyt epävarmuus ja muut heikkenemisriskit sekä talven talousennusteeseen verrattuna nopeampi inflaatio. Näiden seikkojen perusteella finanssipoliittisilla toimilla on lisättävä julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen ja ylläpidettävä heikoimmassa asemassa olevien kotitalouksien ostovoimaa, jotta voidaan lievittää energian hintojen nousun vaikutuksia ja hillitä kerrannaisvaikutuksista johtuvia inflaatiopaineita kohdennettujen ja väliaikaisten toimenpiteiden avulla. Finanssipolitiikan on pysyttävä ketteränä, jotta sitä voidaan mukauttaa nopeasti muuttuviin olosuhteisiin, ja sitä on eriytettävä maittain finanssipoliittisen ja taloudellisen tilanteen mukaan ottaen huomioon muun muassa altistuminen kriisille ja Ukrainasta pakenevien maahantulo.

(9) Kreikka toimitti 27 päivänä huhtikuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohtaa noudattaen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjä arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 6 päivänä heinäkuuta 2021 päätöksen Kreikan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä.[11] Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti tehty komission päätös siitä, että Kreikka on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.

(10) Kreikka toimitti vuoden 2022 kansallisen uudistusohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2022 ja vuoden 2022 vakausohjelmansa 29 päivänä huhtikuuta 2022 asetuksen (EY) N:o 1466/97 4 artiklan mukaisesti. Ohjelmat on arvioitu yhdessä, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon. Asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaisesti vuoden 2022 kansallisessa uudistusohjelmassa otetaan huomioon myös Kreikan puolivuosittainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

(11) Komissio julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022 Kreikkaa koskevan vuoden 2022 maaraportin[12]. Siinä arvioitiin Kreikan edistymistä neuvoston vuosina 2019, 2020 ja 2021 hyväksymien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja arvioitiin elpymisen ja palautumisen tulostaulun pohjalta, miten Kreikka on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa määritettiin puutteita eli haasteita, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ei vastata lainkaan tai joihin vastataan vain osittain, sekä uusia ja kehittymässä olevia haasteita, kuten haasteet, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Maaraportissa arvioitiin myös Kreikan edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien EU:n yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

---

11 Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2021, Kreikan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä (ST 10152/2021).

12 SWD(2022) 609 final.

(12) Komissio on tehnyt asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla Kreikasta perusteellisen tarkastelun, jonka tulokset se julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022.[13] Komissio päätteli, että Kreikan makrotaloudessa on epätasapainoja. Haavoittuvuudet liittyvät suureen julkiseen velkaan, puutteelliseen ulkoiseen tasapainottamiseen ja järjestämättömien lainojen suureen määrään tilanteessa, jossa potentiaalinen kasvu on vähäistä ja työttömyys korkea.

(13) Komissio antoi 23 päivänä toukokuuta 2022 SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen. Kertomuksessa käsiteltiin Kreikan julkisen talouden tilannetta, sillä vuonna 2021 sen julkisen talouden alijäämä ylitti perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Kertomuksessa todettiin, että alijäämäkriteeriä ei ole noudatettu. Maaliskuun 2 päivänä 2022 annetun tiedonannon mukaisesti komissio ei ehdottanut uusien liiallisia alijäämiä koskevien menettelyjen aloittamista keväällä 2022, ja se arvioi syksyllä 2022 uudelleen, onko aiheellista ehdottaa liiallista alijäämää koskevien menettelyjen aloittamista.

(14) Neuvosto suositti 20 päivänä heinäkuuta 2020, että Kreikka toteuttaisi vuosina 2020 ja 2021 yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi. Se suositti myös, että Kreikka harjoittaisi taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja. Vuonna 2021 Kreikan julkisen talouden alijäämä supistui Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 7,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 10,2 prosenttia. Kreikan finanssipoliittiset toimet tukivat talouden elpymistä vuonna 2021, ja väliaikaiset hätätoimenpiteet vähenivät vuosien 2020 ja 2021 välillä 7,6 prosentista 7,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Kreikan vuonna 2021 toteuttamat toimenpiteet ovat 20 päivänä heinäkuuta 2020 annetun neuvoston suosituksen mukaisia. Hallituksen vuosina 2020 ja 2021 hyväksymät päätösperäiset julkisen talouden toimenpiteet ovat väliaikaisia tai niiden vaikutus kompensoidaan tasapainottavilla toimenpiteillä. Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan julkinen velka oli 193,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2021.

(15) Vuoden 2022 vakausohjelmassa julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on vuonna 2022 realistinen ja vuonna 2023 suotuisa. Vuoden 2022 vakausohjelmassa reaalisen BKT:n ennustetaan kasvavan 3,1 prosenttia vuonna 2022 ja 4,8 prosenttia vuonna 2023. Komission kevään 2022 talousennusteessa reaalisen BKT:n kasvu on vuonna 2022 voimakkaampaa, 3,5 prosenttia, ja vuonna 2023 heikompaa, 3,1 prosenttia. Ennusteiden välinen ero johtuu pääasiassa siitä, että oletukset EU:n varojen käyttöasteesta sekä sotilaallisen hyökkäyksen vaikutuksesta erityisesti yksityiseen kulutukseen ovat niissä erilaiset. Hallitus ennakoi vuoden 2022 vakausohjelmassaan julkisen talouden nimellisen alijäämän supistuvan 4,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja 1,4 prosenttiin vuonna 2023. Vuonna 2022 supistuminen johtuu pääasiassa talouden toimeliaisuuden elpymisen jatkumisesta ja useimpien hätätoimenpiteiden lakkaamisesta. Julkisen talouden velan odotetaan ohjelman mukaan supistuvan voimakkaasti, 180,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja 168,6 prosenttiin vuonna 2023. Julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella komission kevään 2022 talousennusteen mukaan 4,3 prosenttia vuonna 2022 ja 1,0

[13] SWD(2022) 630 final.

prosenttia vuonna 2023. Tämä vastaa pitkälti vuoden 2022 vakausohjelmassa ennakoitua alijäämää. Reaalisen BKT:n kasvuennusteiden eroista huolimatta komission kevään 2022 talousennusteessa oletetaan hintojen ja palkkojen kasvavan dynaamisemmin sekä vuonna 2022 että vuonna 2023, mikä näkyy tuloverokertymän kasvuna. Komission kevään 2022 talousennusteessa julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen on suurempi, 185,7 prosenttia vuonna 2022 ja 180,4 prosenttia vuonna 2023. Tämä johtuu julkisen talouden kassaperusteisen ja suoriteperusteisen rahoitusaseman eroja koskevista erilaisista arvioista sekä rahoitusvarojen nettokertymää koskevasta erilaisesta oletuksesta.

Komission kevään 2022 talousennusteen perusteella keskipitkän aikavälin potentiaalisen tuotannon kasvun (10 vuoden keskiarvon) arvioidaan olevan –0,3 prosenttia. Arviossa ei kuitenkaan ole otettu huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä uudistuksia, jotka voivat vauhdittaa Kreikan talouden potentiaalista kasvua.

(16) Hallitus on vuonna 2022 asteittain luopunut suurimmasta osasta covid-19-kriisin takia toteutetuista toimenpiteistä, joten väliaikaisten hätätilanteeseen liittyvien tukitoimenpiteiden ennakoidaan supistuvan 1,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022, kun ne vuonna 2021 olivat 7,2 prosenttia. Energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi hyväksytyt toimenpiteet vaikuttavat julkisen talouden alijäämään. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset toimenpiteet ovat suhteessa BKT:hen 1,1 prosenttia vuonna 2022 ja vuonna 2023 niillä ei ole finanssipoliittista vaikutusta, koska toimenpiteistä luovutaan.[14] Vaikutusta alijäämään kompensoi osittain päästöoikeuksista saatavat suuremmat tulot. Nämä toimenpiteet koostuvat pääasiassa energian käyttäjille annettavista tuista, sosiaalisista tulonsiirroista köyhemmille kotitalouksille ja liikennepalvelujen välillisten verojen kevennyksistä. Toimenpiteet on alustavasti ilmoitettu väliaikaisiksi. Kreikan vakausohjelman toimittamisen ja komission kevään 2022 talousennusteen koontipäivän jälkeen hallitus ilmoitti vuonna 2022 toteutettavasta uudesta toimenpidepaketista, jolla pyritään puuttumaan energian hintojen nousun seurauksiin. Jos energian hinnat pysyvät korkeina myös vuonna 2023, joitakin näistä toimenpiteistä voitaisiin jatkaa. Julkisen talouden alijäämään vaikuttavat myös kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset kustannukset ovat suhteessa BKT:hen 0,1 prosenttia vuonna 2022 ja 0,1 prosenttia vuonna 2023.[15]

(17) Neuvosto suositti 18 päivänä kesäkuuta 2021, että Kreikka rahoittaisi vuonna 2022 elpymis- ja palautumistukivälineen avulla lisäinvestointeja, joilla tuetaan elpymistä, ja noudattaisi samalla maltillista finanssipolitiikkaa.[16] Lisäksi sen olisi jatkettava

---

14 Luvut kuvaavat syksyn 2021 jälkeen toteutettujen toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, mukaan lukien juoksevat tulot ja menot sekä mahdolliset pääomamenoja koskevat toimenpiteet.

15 Ukrainasta EU:hun pakenevien kokonaismäärän oletetaan nousevan asteittain 6 miljoonaan vuoden 2022 loppuun mennessä, ja arvio heidän maantieteellisestä sijoittautumisestaan perustuu tämänhetkisen maahanmuuttajayhteisön kokoon, vastaanottavan jäsenvaltion suhteelliseen väkilukuun ja siihen, mihin Ukrainasta paenneet ovat tosiasiallisesti sijoittautuneet maaliskuusta 2022 alkaen. Arviot talousarviokustannuksista henkeä kohti perustuvat komission Yhteisen tutkimuskeskuksen Euromod-mikrosimulaatiomalliin, jossa otetaan huomioon sekä käteisetuudet, joihin maahan tulleilla voi olla oikeus, että luontoissuoritukset, kuten koulutus ja terveydenhuolto.

16 Neuvoston suositus, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2021, jolla annetaan neuvoston lausunto Kreikan vuoden 2021 vakausohjelmasta (EUVL C 304, 29.7.2021, s. 33).

kansallisesti rahoitettuja investointeja. Se suositti myös, että Kreikka harjoittaisi taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa julkisen talouden kestävyys keskipitkällä aikavälillä, ja samalla lisäisi investointeja kasvupotentiaalin parantamiseksi.

(18) Komission kevään 2022 talousennusteen ja Kreikan vuoden 2022 vakausohjelmaan sisältyvien tietojen perusteella finanssipolitiikan virityksen ennakoidaan vuonna 2022 olevan elvyttävä –3,3 prosenttia suhteessa BKT:hen.[17] Kreikka aikoo jatkaa elpymisen tukemista hyödyntämällä elpymis- ja palautumistukivälinettä lisäinvestointien rahoittamiseen neuvoston suosituksen mukaisesti. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla EU:n varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan 0,2 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuoteen 2021 verrattuna. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoidaan olevan finanssipolitiikan viritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 0,8 prosenttiyksikköä vuonna 2022.[18] Sen vuoksi Kreikka suunnittelee jatkavansa kansallisesti rahoitettuja investointeja neuvoston suosituksen mukaisesti. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoidaan vuonna 2022 olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 2,2 prosenttiyksikköä. Tähän merkittävään elvyttävään vaikutukseen sisältyy nykyisten toimenpiteiden lisäksi niiden toimenpiteiden lisävaikutus, joilla puututaan energian hintojen nousun taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin (0,6 % suhteessa BKT:hen), ja se sisältää myös kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille (0,1 % suhteessa BKT:hen), kun taas suurempien eläkemenojen ja sosiaalisten etuuksien (0,6 % suhteessa BKT:hen) odotetaan lisäävän myös nettomääräisten juoksevien menojen kasvua. Komission ennusteen mukaan näitä toimenpiteitä ei täysin kompensoida tasapainottavilla toimenpiteillä.

(19) Vuonna 2023 finanssipolitiikan viritys on komission kevään 2022 talousennusteen mukaan +1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana.[19] Kreikan ennakoidaan jatkavan elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten käyttöä vuonna 2023 elpymistä tukevien lisäinvestointien rahoittamiseen. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla EU:n varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan pienenevän 0,3 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuodesta 2022, mikä johtuu muiden EU:n varojen uuden ohjelmakauden aloituksesta. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoidaan olevan finanssipolitiikan viritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 0,6 prosenttiyksikköä vuonna 2023.[20] Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoidaan olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen vuonna

---

17 Negatiivinen (positiivinen) indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi (pienempi) kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää (kiristävää).

18 Muilla kansallisesti rahoitetuilla pääomamenoilla ennakoidaan olevan elvyttävä vaikutus, joka on 0,1 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen.

19 Negatiivinen (positiivinen) indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi (pienempi) kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää (kiristävää).

20 Muilla kansallisesti rahoitetuilla pääomamenoilla ennakoidaan olevan neutraali vaikutus, joka on 0,0 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen.

2023 kiristävä vaikutus, joka on 1,7 prosenttiyksikköä. Tähän sisältyy energian hintojen nousuun liittyvien toimenpiteiden asteittaisen lakkauttamisen vaikutus (1,1 % suhteessa BKT:hen).

(20) Vuoden 2022 vakausohjelmassa julkisen talouden alijäämän odotetaan supistuvan asteittain 0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja 0,1 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Julkisen talouden alijäämän ennakoidaan siten pysyvän alle 3 prosentissa suhteessa BKT:hen ohjelmakauden aikana. Näissä kehitysarvioissa oletetaan, että talouden elpyminen jatkuu, ja otetaan huomioon, että henkilötuloveron lisäksi kannettavaa solidaarisuuslisää ja sosiaalisia solidaarisuusmaksuja koskevia kasvua edistäviä kevennyksiä jatketaan. Julkisen talouden velan suhteessa BKT:hen odotetaan ohjelman mukaan supistuvan edelleen, nimittäin 155,2 prosenttiin vuonna 2024 ja edelleen 146,5 prosenttiin vuonna 2025. Komission analyysin perusteella velkakestävyysriskit vaikuttavat keskipitkällä aikavälillä suurilta.

(21) Kreikan veropoliittisen kehyksen muutokset voisivat elpymis- ja palautumissuunnitelman osana toteutettujen uudistusten pohjalta auttaa korjaamaan investointivajetta. Erityisesti verotusta koskevan ennakkopäätösjärjestelmän käyttöönotto voisi lisätä oikeusvarmuutta sijoittajien kannalta ja tehostaa meneillään olevia toimia verojärjestelmän yksinkertaistamiseksi. Lisäksi itsenäisiltä ammatinharjoittajilta (henkilötuloveron ja arvonlisäveron lisäksi) nykyisin kannettavan vuotuisen kiinteämääräisen veron tarkistaminen muiden jäsenvaltioiden parhaiden käytäntöjen pohjalta voisi parantaa itsenäisten ammatinharjoittajien verorasituksen rakennetta, edistää vapaaehtoista verosäännösten noudattamista ja tukea investointeja. Kreikka jatkaa toimia julkishallintonsa nykyaikaistamiseksi, mutta sen yleinen suorituskyky on edelleen heikko, mikä osittain johtuu korkeatasoisen henkilöstön houkuttelemiseen ja töissä pitämiseen liittyvistä haasteista. Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla julkishallinnon vaikuttavuutta pyritään parantamaan keskittyen erityisesti digitaalisten palvelujen parantamiseen. Suunnitelmaansa sisältyvien toimenpiteiden lisäksi Kreikka on perustamassa integroitua henkilöstöhallintojärjestelmää, joka sisältää digitaaliset organisaatiokaaviot julkisen sektorin yksiköille ja toimenkuvat kaikille nykyisille viroille. Tämän odotetaan helpottavan resurssien kohdentamista tunnistettujen ja tärkeysjärjestykseen asetettujen tarpeiden mukaisesti. Vaikka vakituisten virkamiesten määrä on palkkaamisessa edelleen voimassa olevan ”yksi sisään, yksi ulos” -säännön ansiosta pysynyt jokseenkin vakaana, väliaikaisten toimihenkilöiden määrä on kasvanut jyrkästi eli lähes 25 prosenttia vuodesta 2018. Julkishallinnon koon kasvattaminen voisi vesittää toimet Kreikan (BKT:hen suhteutettujen) palkkamenojen saamiseksi kohti EU:n keskiarvoa. Koska valintamenettely väliaikaisiin toimiin ei ole yhtä perusteellinen kuin vakituisiin virkoihin, tämä saattaa julkiseen talouteen kohdistuvan riskin lisäksi heikentää vakituisten virkamiesten uuden valintamenettelyn integriteettiä. Vakinaisen henkilöstön palkkaamista koskevaa ”yksi sisään, yksi ulos” -sääntöä on täydennetty asettamalla väliaikaiselle henkilöstölle enimmäismäärä, jota sovelletaan vuodesta 2022 alkaen. Näillä säännöillä luodaan yleiset puitteet työhönoton keskitetyn valvonnan vahvistamiselle ja henkilöstömäärän saamiselle pandemiaa edeltäneille tasoille. Jos henkilöstön kokonaismäärän odotettu vähennys toteutuu, palkkatasoja voitaisiin mukauttaa tiettyjen kriittisiksi katsottujen virkojen ja yksiköiden osalta ja silloin, kun julkishallinnolla on vaikeuksia houkutella pätevää henkilöstöä ja saada se pysymään. Tämä saattaa edellyttää toimenkuvauksen kytkemistä lisäpalkkataulukkoon tai erityisen palkkataulukon perustamista tietyille julkisen sektorin elimille (esim. markkinaviranomaisille), koska tällaiset järjestelmälliset lähestymistavat eivät vaarantaisi yhtenäistä palkkataulukkoa ja ovat

sopusoinnussa maltillisen finanssipolitiikan kanssa. Vaikka elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy aktiivista työvoimapolitiikkaa vahvistavia toimenpiteitä, nuorten ja naisten työllistettävyyden parantamiseksi on vielä mahdollista toteuttaa lisätoimia, joilla tuetaan uusia ja parempia työpaikkoja tarjoavia osallistavia työmarkkinoita.

(22) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan 2.2 kriteerin mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa vuoteen 2026 mennessä. Ne auttavat vastaamaan kaikkiin tai merkittävään osaan niistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista, jotka tuodaan esiin neuvoston Kreikalle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 antamissa maakohtaisissa suosituksissa sekä niissä maakohtaisissa suosituksissa, joita on mahdollisesti annettu suunnitelman hyväksymispäivään mennessä. Nämä suositukset koskevat erityisesti julkisen talouden laatua ja kestävyyttä; terveydenhuoltojärjestelmän saavutettavuutta ja häiriönsietokykyä; aktiivista työvoimapolitiikkaa; toimenpiteitä, joilla tuetaan julkisia investointeja koulutukseen, osaamiseen ja työllistyvyyteen; tutkimus- ja kehittämistoimintaa; turvallista, älykästä, kestävää ja häiriönsietokykyistä liikennettä ja logistiikkaa; puhdasta ja tehokasta energian tuotantoa ja käyttöä, mukaan lukien uusiutuvaa energiaa ja yhteenliitäntöjä koskevat hankkeet; ympäristöinfrastruktuuria; kaupunkialueiden uudistamista sekä julkishallinnon ja yritysten digitalisaatiota. Suunnitelma sisältää myös huomattavan määrän toimenpiteitä julkisen talouden rakenteeseen, sosiaaliturvaan, rahoitusvakauteen, työ- ja tuotemarkkinoihin sekä julkishallinnon nykyaikaistamiseen liittyviin haasteisiin vastaamiseksi. Kaikki nämä toimenpiteet ovat seurausta ohjelman jälkeisistä sitoumuksista tai laajentavat ja täydentävät niitä. Lisäksi suunnitelmaan kuuluu toimenpiteitä, joilla parannetaan kilpailukykyä ja edistetään yksityisiä investointeja parantamalla liiketoimintaympäristöä ja yksinkertaistamalla sääntelykehystä. Näitä uudistuksia täydennetään lainajärjestelyllä, jonka tarkoituksena on kannustaa yksityisiä investointeja talouden muutosaloille sekä vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen.

(23) Kreikan elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon odotetaan myötävaikuttavan siihen, että vihreän ja digitaalisen siirtymän eteneminen jatkuu. Ilmastotavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus Kreikan suunnitelman kokonaismäärärahoista on 37,5 prosenttia, ja digitaalisia tavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus on 23,3 prosenttia. Elpymis- ja palautumissuunnitelman täysimittainen täytäntöönpano siihen kuuluvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti auttaa Kreikkaa toipumaan nopeasti covid-19-kriisin seurauksista ja vahvistaa samalla sen palautumiskykyä. Työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen tärkeää, jotta elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sitä laajemmin muun talous- ja työllisyyspolitiikan täytäntöönpano onnistuu ja jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen politiikan yleiseen linjaan.

(24) Kreikan elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetään kattava hallintokehys investointi- ja uudistustoimenpiteiden koordinointia, täytäntöönpanoa ja seurantaa varten. Suunnitelman tosiasiallinen täytäntöönpano riippuu kuitenkin ratkaisevasti täytäntöönpanoelinten hallinnollisista ja täytäntöönpanovalmiuksista, ja sitä on seurattava tiiviisti. Alue- ja paikallishallinnon teknisten palvelujen (ml. kunnalliset yritykset) odotetaan osallistuvan useiden komponenttien täytäntöönpanoon, ja koska niiden hallinnolliset valmiudet erityisesti pienemmissä kunnissa ovat yleensä rajalliset,

keskushallinnon lisätukea olisi tarjottava tarvittaessa. Suunnitelman sujuvan täytäntöönpanon kannalta on ratkaisevan tärkeää noudattaa tiukkoja aikatauluja, reagoida nopeasti täytäntöönpanon hidastumiseen ja löytää ratkaisuja. Pullonkauloja varten voi olla hyödyllistä perustaa ministeriöiden välinen korkean tason työryhmä. Valtiovarainministeriöön kuuluvalla elpymis- ja palautumistukivälinevirastolla on yleisen koordinoinnin kannalta keskeinen rooli, ja sille odotetaankin osoitettavan riittävästi resursseja. Elpymis- ja palautumistukivälineviraston ja koordinointisihteeristön (joka vastaa uudistustoimenpiteiden koordinoinnista) tiivis yhteistyö on olennaisen tärkeää.

(25) Komissio hyväksyi Kreikan kumppanuussopimuksen[21] 29 päivänä heinäkuuta 2021. Kreikka toimitti loka- ja marraskuussa 2021 Euroopan komissiolle 21 koheesiopolitiikan ohjelmaa. Kreikka on ottanut vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan rahastojen ohjelmasuunnittelussa huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset noudattaen 24 päivänä kesäkuuta 2021 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2021/1060. Tämä on edellytys sille, että koheesiopolitiikan rahastoista saatavan taloudellisen tuen vaikuttavuus paranee ja sen tuoma lisäarvo on mahdollisimman suuri ja että samalla edistetään koordinointia, täydentävyyttä ja yhtenäisyyttä näiden rahastojen ja muiden unionin välineiden ja rahastojen välillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon onnistuminen edellyttää myös investointien pullonkaulojen poistamista, jotta voidaan tukea vihreää ja digitaalista siirtymää sekä tasapainoista aluekehitystä.

(26) Kreikkaan on sovellettu asetuksen (EU) N:o 472/2013 mukaista tiukennettua valvontaa sen jälkeen, kun se sai Euroopan vakausmekanismin nojalla toteutetun rahoitustukiohjelman onnistuneesti päätökseen vuonna 2018. Tiukennetun valvonnan avulla on voitu seurata Kreikan euroryhmälle 22 päivänä kesäkuuta 2018 antamien erityissitoumusten täytäntöönpanoa ohjelman puitteissa aloitettujen keskeisten rakenneuudistusten loppuun saattamiseksi. Näiden sitoumusten täytäntöönpano sovittuihin määräaikoihin mennessä vuoden 2022 puoliväliin asti on velkahelpotusten perusta. Tämä järjestely on siis Kreikassa nyt voimassa viimeistä vuotta. Kuten 23 päivänä toukokuuta 2022 julkaistussa tiukennettua valvontaa koskevassa 14. kertomuksessa todettiin, pandemianaikaisista vaikeista olosuhteista ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen taloudellisista vaikutuksista huolimatta Kreikka on pannut tosiasiallisesti täytäntöön suurimman osan politiikkasitoumuksista, mikä on parantanut Kreikan talouden häiriönsietokykyä ja vahvistanut sen rahoitusvakautta. Täytäntöönpano on kuitenkin joiltakin osin vielä kesken. Tämä koskee erityisesti kansallisen kiinteistörekisterin valmistumista, mikä parantaisi Kreikan liiketoimintaympäristöä. Viime vuosina tässä on edistytty merkittävästi, ja kiinteistörekisteri on tarkoitus saada kokonaisuudessaan valmiiksi joulukuuhun 2022 mennessä. Kiinteistörekisterin käyttöönottoa on tuettu EU:n rakennerahastoista. Viime aikoina elpymis- ja palautumistukivälineestä on tuettu rekisteröintien ja omistusoikeusasiakirjojen digitalisointia. Kiinteistörekisterihankkeen yhteydessä Kreikan on myös saatava valmiiksi kiinteistörekisterikartoitus,

[21] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

kiinteistörekisteriviraston toimintavalmiuteen saattaminen ja koko maan kattavien metsäkarttojen ratifiointi.

(27) Niiden taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden lisäksi, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla vastataan, Kreikalla on useita terveydenhuoltoon liittyviä lisähaasteita. Asiakasmaksut ovat Kreikassa edelleen korkeat, ja niiden osuus kaikista terveydenhuoltomenoista on yli kolmannes (35 %).[22] Ne liittyvät suurelta osin lääkkeiden omavastuuosuuksiin ja suoriin maksuihin etuuspaketin ulkopuolisista palveluista. Tämä puolestaan on yhteydessä (EU:n keskiarvoon verrattuna) edelleen suhteellisen suuriin julkisiin lääkemenoihin ja (EU:n keskiarvoon verrattuna) suhteellisen vähäisiin terapeuttisen hoidon menoihin erityisesti avohoidossa. Hyvin toimiva perusterveydenhuoltojärjestelmä, joka kattaa koko väestön ja jossa on tuloksellinen portinvartijajärjestelmä, voi lisätä tehokkuutta ja parantaa terveydenhuollon tuotteiden ja palvelujen saatavuutta. Tiukennetun valvonnan yhteydessä hyväksyttävien perusterveydenhuoltojärjestelmän muutosten täysimääräinen täytäntöönpano onkin ratkaisevan tärkeää hyvin toimivan terveydenhuoltojärjestelmän kannalta. Uudistus on jatkoa aiemmille pyrkimyksille luoda kattava perusterveydenhuoltojärjestelmä, jonka täytäntöönpano on kuitenkin ollut haasteellista. Tätä varten perhelääkäreiden määrän lisääminen täyden väestökattavuuden saavuttamiseksi ja väestön rekisteröinti on keskeistä, jotta varmistetaan väestön riittävä ja yhtäläinen pääsy terveydenhuoltoon.

(28) EU:n valtion- tai hallitusten päämiesten Versailles’n julistuksessa antaman toimeksiannon mukaisesti REPowerEU-suunnitelman tavoitteena on poistaa mahdollisimman pian asteittain Euroopan unionin riippuvuus Venäjältä tulevasta fossiilisten polttoaineiden tuonnista. Tätä varten määritetään vuoropuhelussa jäsenvaltioiden kanssa sopivimmat kansallisen, alueellisen ja EU:n tason hankkeet, investoinnit ja uudistukset. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista yleensä sekä siirtyä tuomaan fossiilisia polttoaineita muualta kuin Venäjältä.

(29) Vuoden 2020 tietojen mukaan öljyn osuus Kreikan energiayhdistelmästä on 50 prosenttia ja kaasun osuus 24 prosenttia. Kreikan riippuvuus sekä öljyn[23] että kaasun tuonnista Venäjältä on hieman alle EU:n keskiarvon eli 18 prosenttia verrattuna EU:n 26 prosentin keskiarvoon raakaöljyn osalta ja 39 prosenttia verrattuna EU:n 44 prosentin keskiarvoon kaasun[24] osalta. Kivihiilen tuonnista 87 prosenttia on peräisin Venäjältä, mutta suuri osa ruskohiilestä saadaan kotimaasta. Jotta Kreikan riippuvuutta Venäjältä tuotavasta kaasusta voidaan vähentää ja energiavalikoimaa monipuolistaa pois fossiilisista polttoaineista sekä täyttää maan sitoumus luopua asteittain kaikesta ruskohiileen perustuvasta sähköntuotannosta vuoteen 2028 mennessä, voitaisiin edelleen toteuttaa useita Kreikan elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluviin investointeihin ja uudistuksiin tukeutuvia ja niitä pidemmälle meneviä toimenpiteitä.

---

22 Luvut vuodelta 2019 ja raportista ”Terveyden tila EU:ssa, Kreikka: maakohtainen terveysprofiili”, OECD, 2021 (https://www.oecd.org/health/greece-country-health-profile-2021-4ab8ea73-en.htm).

23 Eurostat (2020), Venäjän tuonnin osuus raakaöljyn kokonaistuonnista. EU27:n keskiarvon osalta kokonaistuonti perustuu EU27:n ulkopuolelta tulevaan tuontiin. Kreikan osalta kokonaistuonti sisältää EU:n sisäisen kaupan. Raakaöljy ei sisällä jalostettuja öljytuotteita. Merkittävä osuus öljyn kokonaistuonnista Kreikassa on jalostamojen raaka-ainetta. Kreikka on erittäin riippuvainen Venäjältä tulevasta tuonnista, ja 86 prosenttia jalostamojen raaka-aineen kokonaistuonnista on peräisin Venäjältä.

24 Eurostat (2020), Venäjän tuonnin osuus maakaasun ja kivihiilen kokonaistuonnista. EU27:n keskiarvon osalta kokonaistuonti perustuu EU27:n ulkopuolelta tulevaan tuontiin. Kreikan osalta kokonaistuonti sisältää EU:n sisäisen kaupan. Raakaöljy ei sisällä jalostettuja öljytuotteita.

Ensinnäkin Kreikka voisi nopeuttaa uusiutuvan energian käytön laajentamista ja sellaisen organisoidun markkinafoorumin perustamista, joka helpottaisi kahdenvälisiä sähkönhankintasopimuksia uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön osalta. Kreikan elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvät lupamenettelyjen uudistukset vähentävät uusiutuvan energian alalla tehtävien investointien esteitä. Kreikalla on mahdollisuus alkaa kehittää vetyinfrastruktuuria erityisesti satamissa vedyn kuljetuksen helpottamiseksi. Kreikan kauppalaivasto voisi helpottaa vedyn kuljettamista Kreikkaan ja sieltä muihin EU:n jäsenvaltioihin. Verkonhaltijoiden suunnittelemia infrastruktuuri-investointeja voitaisiin nopeuttaa ja laajentaa erityisesti sähköasemien osalta. Lisäksi voitaisiin lyhentää aikaa, jonka verkonhaltijat tarvitsevat liittymisehtojen käsittelyyn ja viimeistelyyn uusiutuvia energialähteitä käyttäviä uusia laitoksia varten. Uudet sähköyhdysjohdot naapurimaihin antaisivat mahdollisuuden vastaanottaa verkkoon enemmän uusiutuvaa energiaa. Kreikan on nopeutettava kaasureittien monipuolistamista saattamalla edistyneessä vaiheessa olevat investoinnit nopeasti päätökseen. Kaasuun liittyvissä uusissa infrastruktuuri- ja verkkoinvestoinneissa suositellaan ottamaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset, jotta pitkän aikavälin kestävyys voidaan mahdollistaa muuttamalla infrastruktuuri ja verkot tulevaisuudessa kestäviä polttoaineita hyödyntäviksi. Kolmanneksi Kreikka voisi laajentaa nykyisten energiansäästötoimenpiteiden soveltamisalaa ja tavoitteita sekä vähentää suurta energiaköyhyyttä (17,1 % vuonna 2020) käyttämällä tarvittaessa myös koheesiopolitiikan varoja esimerkiksi rakennuskannan kunnostamiseen. Olemassa olevia markkinaesteitä, jotka rajoittavat peruskorjausten laajuutta tietyillä segmenteillä, voitaisiin lieventää kohdennetuilla lainsäädännöllisillä ja taloudellisilla kannustimilla. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä sekä uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden lisäämistä koskevaa tavoitetasoa on tarpeen nostaa edelleen, jotta Kreikka olisi linjassa 55-valmiustavoitteiden kanssa. Lisäksi vähähiilistämistä on nopeutettava öljystä edelleen erittäin riippuvaisella liikennesektorilla edistämällä kestävää liikkumista, johon kuuluvat myös julkinen liikenne ja rautatiehankkeet.

(30) Nopeutettu siirtyminen ilmastoneutraaliuteen ja luopuminen fossiilisista polttoaineista aiheuttaa monilla aloilla huomattavia rakenneuudistuskustannuksia. Kreikka voi kuitenkin hyödyntää koheesiopolitiikan yhteydessä oikeudenmukaisen siirtymän mekanismia siirtymisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi alueilla, joilla vaikutukset ovat suurimmat. Lisäksi Kreikka voi hyödyntää Euroopan sosiaalirahasto plussaa parantaakseen työllistymismahdollisuuksia ja vahvistaakseen sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

(31) Neuvosto on tutkinut vuoden 2022 vakausohjelman komission tekemän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto[25] ilmenee jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.

(32) Koska euroalueen jäsenvaltioiden taloudet ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa ja koska ne myötävaikuttavat yhdessä talous- ja rahaliiton toimintaan, neuvosto on suosittanut, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat – myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiensa kautta – toimia noudattaakseen euroalueen talouspolitiikkaa koskevaa suositusta. Kreikan osalta tämä ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävistä suosituksista 1 ja 2.

(33) Neuvosto on tutkinut vuoden 2022 kansallisen uudistusohjelman ja vuoden 2022 vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1, 2 ja 4. Suositukset 1 ja 2 edistävät

[25] Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

myös euroalueelle annettujen suositusten, erityisesti suositusten 1, 2 ja 4, täytäntöönpanoa. Suosituksissa 1 ja 2 tarkoitetuilla finanssipolitiikan toimenpiteillä autetaan muun muassa korjaamaan suureen julkiseen velkaan ja puutteelliseen ulkoiseen tasapainottamiseen liittyviä epätasapainoja ja helpotetaan samalla korkean työttömyyden ja alhaisen potentiaalisen kasvun korjaamista. Suosituksessa 4 tarkoitetuilla toimenpiteillä autetaan muun muassa korjaamaan haavoittuvuustekijöitä, joita liittyy suureen ulkomaiseen velkaan pitkällä aikavälillä.

SUOSITTAA, että Kreikka toteuttaa vuosina 2022 ja 2023 toimia, joilla se

1. varmistaa vuonna 2023 maltillisen finanssipolitiikan erityisesti rajoittamalla kansallisesti rahoitettavien juoksevien menojen kasvun pienemmäksi kuin keskipitkän aikavälin potentiaalinen tuotannon kasvu, kun otetaan huomioon jatkuva väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille; on valmiina mukauttamaan juoksevia menoja tilanteen muuttuessa; lisää julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen, REPowerEU:n ja muiden EU:n varojen avulla; harjoittaa vuoden 2023 jälkeen finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa uskottava ja asteittainen velan vähentäminen ja julkisen talouden kestävyys keskipitkällä aikavälillä asteittaisen vakauttamisen, investointien ja uudistusten avulla; parantaa verojärjestelmän investointiystävällisyyttä elpymis- ja palautumissuunnitelman osana toteutettujen uudistusten pohjalta ottamalla käyttöön ennakkopäätösjärjestelmän ja tarkistamalla itsenäisten ammatinharjoittajien verorasituksen rakennetta; varmistaa julkishallinnon tehokkuuden niin, että se pystyy houkuttelemaan oikeanlaista osaamista ja säilyttämään johdonmukaisuuden yhtenäisen palkkataulukon kanssa;

2. etenee elpymis- ja palautumissuunnitelmansa täytäntöönpanossa 13 päivänä heinäkuuta 2021 annettuun neuvoston täytäntöönpanopäätökseen sisältyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti; saattaa nopeasti päätökseen komission kanssa käytävät neuvottelut vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan ohjelma-asiakirjoista, jotta niiden täytäntöönpano voidaan aloittaa; saattaa loppuun tiukennetun valvonnan piiriin kuuluvat jäljellä olevat uudistukset, kiinteistörekisteriuudistus mukaan luettuna;

3. saattaa terveydenhuollon riittävän ja yhtäläisen saatavuuden varmistamiseksi päätökseen perusterveydenhuollon uudistuksen tiukennetun valvonnan puitteissa muutetun kehyksen mukaisesti, mukaan lukien henkilöstön palkkaaminen perusterveydenhuollon yksikköihin, väestön rekisteröinti ja yleislääkäreiden tuloksellisen portinvartijajärjestelmän käyttöönotto;

4. vähentää yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja monipuolistaa fossiilisten polttoaineiden tuontia nopeuttamalla uusiutuvan energian käyttöönottoa ja kehittämällä uusiutuvan vedyn käytön mahdollistavaa infrastruktuuria; vähentää riippuvuutta myös varmistamalla sähköverkkojen, sähköyhdysjohtojen ja kaasuputkien riittävän kapasiteetin ja monipuolistamalla kaasun toimitusreittejä; vahvistaa energiapalvelumarkkinoiden kehystä ja parantaa energiatehokkuutta lisääviä toimenpiteitä uudistuksilla ja markkinakannustimilla, joilla tuetaan rakennus- ja liikennesektorin vähähiilistämistä, erityisesti edistämällä sähköistä liikkumista.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja